

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

Kereskedelmi név:

FOLPAN 48 SC

A hatóanyag kémiai neve: N-(triklórmetilto)-ftálimid

ISO-név: folpet

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: növényvédőszer (gombaölőszer)

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó: **Makhteshim Chemical Works Ltd.**

Cím: PO Box 60, Beer Sheva 84 100, Izrael

Vészhelyzeti telefon: 972 3 6106666 – 36789 (Makhteshim)

Fax: 972 8 6296848

Forgalmazó: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo u. 6.

Telefon: (36) 1 439 2000, Fax: (36) 1 439 2009

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

Sürgősségi telefon: 06 (1) 476-6464

éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása:

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EÜM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

2.2. Címkézési elemek:

Ártalmas

Környezeti veszély

EK-veszélyjelek: Xn Ártalmas, N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 36 Szemizgató hatású

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

R 50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 13 Élelmiszertől, italtól, takarmánytól távol tartandó

S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad

S 23 A keletkező permetet nem szabad belélegezni

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni

S 35 Az anyagot és az edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell

S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/-arcvédőt kell viselni

S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap

Veszélyt meghatározó komponens: 48% folpet

2.3. Egyéb veszélyek:

Fizikai-kémiai veszély: Nem lép fel.

Egészségkárosító veszély: Szembe jutva irritál, könnyezést, szemvörösödést okoz. Szenzibilizáló anyagot (folpet) tartalmaz. Túlérzékeny személyeknél allergiás reakciót válthat ki. Ismételt érintkezése a bőrrel bőrgyulladást okozhat. A folpet 3-as kategóriájú karcinogén anyag (Carc. Cat. 3; Xn, R 40), azaz lehetséges, hogy humán rákkeltő, de a rendelkezésre álló információk nem elegendőek az egyértelmű értékeléshez.

Környetkárosító veszély: Mérgező a vízi szervezetekre.

Egyéb információ: A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Folpet CAS-szám: 133-07-3 EK-szám: 205-088-6 Index-szám: 613-045-00-1	48%	DSD:Xn, N, R 20-36-40-43-50 Carc. 2 H351;Acute Tox. 4 H332;Eye Irrit. 2 H319;Skin Sens. 1 H317;Aquatic Acute 1 H400
Kondenzált naftalin-szulfonátok	kb. 4%	DSD: Xi, R36/38 gyártói besorolás* CLP: Skin Irrit. 2 H315, Eye Irrit. 2 H319

* Nem osztályozott anyag lásd: a 67/548/EGK irányelv I. számú melléklete, ill. a 1272/2008/EK VI. melléklete, besorolása/osztályozása gyártói

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel, R- és H-mondat, illetve a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R- és a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Lenyelés esetén: NE HÁNYTASSUNK! A sérült alaposan öblítse ki szájüregét vízzel. Forduljunk orvoshoz!

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni, nyugalomban és melegen kell tartani. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrejtés esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat levétele után a bőrt azonnal szappan és folyóvízzel le kell mosni, majd meleg vízzel alaposan öblítsük le. Panaszok esetén orvoshoz kell fordulni.

Szembejutás esetén: Szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Panaszok állandósulása esetén forduljunk szakorvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: Szembe kerülve irritál, szemvörössödést, könnyezést okoz. Ismételt expozíció a bőrgyulladást okozhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvosnak: nincs specifikus antidotum. A tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát. Lenyelés esetén alkalmazzon gyomormosást és adjon orvosi szemet.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltóhab, oltópor, szén-dioxid (kis tüzek esetén)
oltóhab, vízköd, vízpermet (nagy tüzek esetén)

Speciális védőintézkedések: Az oltást védett helyről végezzük! A szennyezett tűzoltóvizet külön gyűjtjük össze, és a hatósági előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsuk. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el. Kémiai tűznek tekintendő, fokozott óvatosság szükséges.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: termikus bomlás következtében szén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, kén-oxidok, sósav és tioszulfén képződhet.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Biztosítsuk megfelelő szellőzést! Egyéni védőfelszerelés szükséges, lásd 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: A termék, hulladéka és tárolóedényzete veszélyes hulladékként kezelendő. Akadályozzuk meg, hogy a kiömlött anyag a környezetbe, a csatornarendszerbe kerüljön. Nagy mennyiségek környezetbe jutása esetén értesítsük az illetékes hatóságokat. A termékkel elszennyeződött talajréteget ássuk ki.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai: Kis mennyiségű termék kiömlésekor a kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, stb.) kell befedni, felitatni és megfelelő tartályba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a kifolyt anyagból folyadék formájában a lehető legtöbbet gyűjtünk össze. Árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Ne lélegezzük be a készítmény gőzeit. Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény kiömlését, szembejutását, bőrre kerülését, a ruházat elszennyeződését.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt: Elzárva és szorosan lezárva tároljuk! Gyermekek és használatok ne férhessenek hozzá. Eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, megfelelően felcímkézve, élelmiszerektől, takarmányoktól, élvezeti cikkektől elkülönítve tároljuk száraz, hűvös, fagymentes, jól szellőző helyen.

Tárolóedény anyaga: nagy sűrűségű, többrétegű extrudált polietilén

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): gombaölő hatású növényvédő szer. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: (munkahelyi levegőben megengedett koncentráció): nincs

Jól szellőző helyen dolgozzunk a készítménnyel, kövessük a használati utasításban írottakat. Kerüljük el a termék bőrre, szembejutását, gőzeinek belégzését!

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelések, a szemmosó-készülék, vészruhany biztosítása.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni, dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után, és a szünetekben alapos kézmosás szükséges.
- Az elszennyeződött ruházatot az újbóli használat előtt ki kell mosni.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- Légzésvédelem: permetezés felhordás esetén megfelelő légzésvédő szükséges.
- Bőr- és kézvédő: védőkesztyű (butilgumi, nitrilgumi), védőruha és védőcsizma szükséges.
- Szemvédelem: védőszemüveg használata szükséges.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Halmazállapot: folyékony, vizes szuszpenzió
Szín: szürkés-fehér
Szag: gyenge, jellegzetes szagú

9.2. Egyéb információk:

pH-érték: 3 – 7,5
Sűrűség: 1,21 – 1,26 g/cm³

Móltömeg (folpet):	296,56
Olvadáspont (folpet):	177°C (tisza anyag)
Gőznyomás (folpet):	11,6 x 10 ⁻⁵ Pa 40 °C-on (tisza anyag)
Oldékonyság vízben:	diszpergálható
Lobbanáspont:	nem gyúlékony
K _{ow} (folpet):	1279
Robbanási tulajdonságok:	nem robban

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: Közöséges körülmények (normál hőmérséklet és nyomásviszonyok) között stabil készítmény.

10.2. Veszélyes bomlástermékek: Termikus bomlás, tűz hatására mérgező gázok (szén-monoxid, széndioxid, nitrogén-oxidok, kén-oxidok, sósav és tiofoszgen) keletkeznek.

10.3. Elkerülendő körülmények: Óvjuk a (nap)fénytől, hőhatástól, nyílt lángtól!

10.4. Nem összeférhető anyagok: lúgos anyagok, kalcium-hidroxid oldat, bordói-lé csökkenti a termék fungicid aktivitását.

10.5. A veszélyes reakciók lehetősége: Veszélyes polimerizáció nem következik be.

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

A készítményre vonatkozó adatok:

Akut toxicitás:

orális: LD₅₀ (patkány): > 5000 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (patkány): > 5000 mg/ttkg

inhalációs: LC₅₀ (patkány): > 5,28 mg/liter, 4 óra (5 mg/l felett nem minősíthető ártalmatlanak)

Bőrirritáció: nem irritál (nyúl)

Szemirritáció: irritál (nyúl)

Szenzibilizáció: túlérzékenységet okoz (tengerimalac, max. teszt)

Rákkeltő hatás: Két éves etetés kísérletben magas dózisszinteken az egerekben daganatképződés következett be a nyombélben. A NOAEL értéke: 450 ppm (450 mg folpet/takarmánykg koncentrációjú táppal történő etetés). Patkányoknál krónikus toxicitási vizsgálatokban a rákkeltő hatás nem mutatható ki. A tumorképződés mechanizmusának vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a nyombéltumor küszöbértékkel jellemezhető, azaz ez a tumortípus nem alkalmas a gyakorlatban előforduló folpet-expozíciók következtében kialakuló humán rákkeltő hatás kockázatának becslésére.

Mutagenitás: in vivo tesztekben nem mutagén.

Reprodukciós toxicitás: állatkísérletekben nem teratogén.

12. Ökológiai információk

12.1 Toxicitás:

A folpetre vonatkozó adatok:

Laboratóriumi körülmények között mérgező a vízi szervezetekre (alga és hal). A gyakorlatban, a tényleges használat során kevésbé toxikus, mivel a hatóanyag hidrolizál, hidrolitikusan instabil,

LD₅₀ madarak: > 2000 mg/ttkg

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: könnyen biodegradálódik

12.3. Bioakkumulációs képesség: nincs akkumuláció a vízi szervezetekben.

12.4. A talajban való mobilitás: a folpet nem oldódik bele a talajvizekbe

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradványait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradványait megfelelő tárolóedényben kell tárolni. A megsemmisítés a helyi előírások szerint történjen.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint veszélyes áru.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID): Azonosítószám: UN 3082

- ADR osztály és sorszám: 9 Veszélyt jelölő szám: 90
- Csomagolási csoport: III

Az áru megjelölése: környezetre veszélyes, folyékony anyag, m.n.n. (480 g/l folpet)

Tengeri szállítás (IMDG): Azonosítószám: UN 3082

- IMDG osztály: 9
- Tengersizennyező: nem

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helyállónak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatóak.

A biztonsági adatlap 3. szakaszban szereplő R és H-mondatok:

R 20 Belélegezve ártalmas

R 36 Szemizgató hatású

R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású

R 40 A rákkeltő hatás korlátozott mértékben bizonyított

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

- R 50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre
- H315 Bőrirritáló hatású.
- H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki
- H319 Súlyos szemirritációt okoz.
- H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
- H332 Belélegezve ártalmas
- H351 Feltehetően rákot okoz< meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt>

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Aquatic Acute: veszélyt jelent a vízi környezetre-akut

Acute tox.: Akut toxicitás

Skin Sens.:Bőr szenzibilizáció

Eye. Irrit.: szem irritáció

Skin Irrit.: bőr irritáció

Carc.:Rákkeltő hatás

A biztonsági adatlap a gyártó R-7500.DPD számú, (készült: 18/2/2008) adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.